

Юлія Крапива

ПОЕЗІЇ

Черкаси
Брама-Україна
2016

УДК 821.161.2
ББК 84 (4УКР)
К 77

К 77 Крапива Ю. Б.
Поезії / Ю. Б. Крапива. — Черкаси : Брама-Україна, 2016. — 52 с.

ISBN 978-966-453-130-8

Художній світ авторки приваблює щирістю, пристрасністю й водночас шляхетною стриманістю переживань. В одному рядку – захоплення, в іншому – відчай, в третьому – одкровення. І так – вся книжка. Більшість її віршів про зародження прегарного й безборонного, мов барвистий метелик, почуття кохання.

© Юлія Крапива, тексти, 2016

© Оксана Четверик, ілюстрації, 2016

ISBN 978-966-453-130-8

ПОЕЗІЇ

Вірші-первоцвіти

Воістину, поезія – що весняна вода – не має впину. Щораз з'являються нові автори, готові поділитися з нами своїми відкриттями, мов на сповіді, вилити душу, запитати поради й дати свою. Таким літературним неофітом стає зараз і Ю. Крапива зі своєю першою збіркою.

Художній світ авторки приваблює щирістю, пристрасністю й водночас шляхетною стриманістю переживань. В одному рядку – захоплення, в іншому – відчай, в третьому – одкровення. І так – вся книжка. Більшість її віршів про зародження прегарного й безборонного, мов барвистий метелик, почуття кохання. Читаючи ці поезії, старші розуміюче усміхнуться: пурхав цей метелик і над нами. А найбільше захопляться молодші, адже висловлені тут почуття близькі й животрепетні для кожного з них. Гортаючи аркушки книжки, начебто відчуваєш подих осени чи ранньої зими. Ці меланхолійно-сумовиті пори року особливо близькі Юлії. Та не квапмося закидати поетці «занепадництво». Бутон смутку у душі її ліричної героїні обов'язково подивує згодом квіткою радості, захоплення світом, щастя. Адже по-справжньому радіти може лише той, хто звідав сум.

Звісно, хотілося б побачити у збірці ширше коло тем. Як засвідчують деякі вірші (наприклад, уявний портрет прабабусі), авторка має до цього хист. Отже, розширення творчого простору, напевно, принесуть наступні збірки.

Головна перевага цих текстів – намагання уникати прямолінійних декларацій, пошук образного вислову ліричної сповіді: «день такий прозорий, мов душа», а «біль ховається в долонях неба синього», «вуста коханого гарячі пахли м'ятою, а у очах його світився профіль місяця», «від його поглядів – опіки», а ім'я його – «Жовтогарячий Серпень». Лірична героїня Ю. Крапиви бачить осінь дівчинкою «в беретику й плащі», яка «під парасолькою тумани і дощі щодня у дім приносить», але з нею вона не відчувається самотньою, а п'є каву й з думкою про коханого «блукає серед завихреного жовтня».

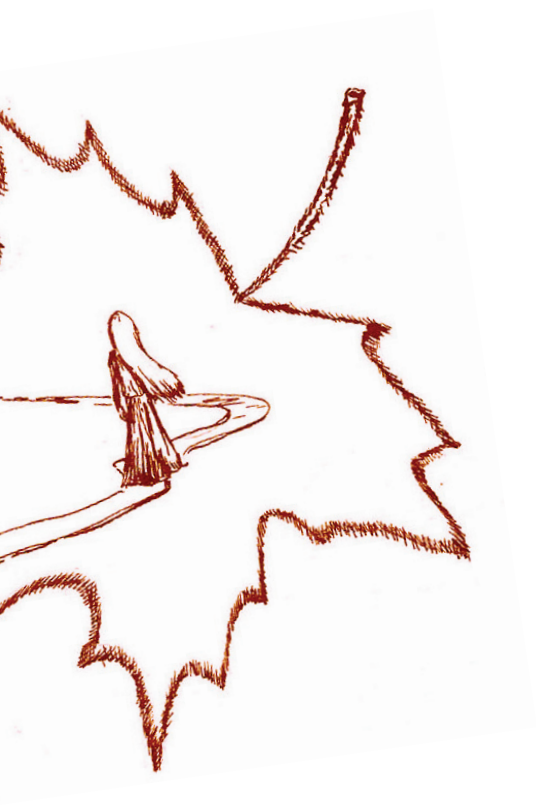
Безсумнівно, ці ліричні рядки знайдуть свого вдячного читача й прихильного поціновувача.

Василь Пахаренко

Я кохаю тебе. А ти?
Палить осінь кленові мости.
Тільки ти на той міст не ступай.
Я гукаю тебе – зачекай!

Ти не віриш словам моїм.
Гірко пахне осінній дим.
Я пірнаю в огонь золотий.
Я горю... я згораю. А ти?

І знову не сталося чуда. У вогні,
Мов лист до тебе, догорає серпень.
Здається, світ від горя скам'янів.
А ти чомусь не помічаєш смерті.

Я щось шепчу про спалені мости,
Причин шукає завтрашньої радості.
...Проходить літо, як проходиш ти –
Не помічаючи моєї безпорадності...

Я знаю, що тебе тут не зустріну:
у цій частині міста дивний спокій.
Це не любов. Це тільки тінь від тіні.
Нас розділяє всього кілька кроків,

Яскрава зелень, пелюстки від вишень,
і люди – найкумедніші створіння.
... Отак бреду серед напівсліпої тиші,
і вперто шепочу: «Це тінь від тіні».

10

Де ти в цей час? Тут галъм чужих скрипіння,
Бракує тиші, квітів і озону.
А зрештою, весь світ – лиш тінь від тіні.
... Найнезабутніший! Пусти з свого полону!

Якби на те воля була моя –
змінила б всі назви затерті,
і тобі інше дала б ім'я –
Жовтогарячий Серпень.

Вії у тебе – сонячні,
тіло засмагле й тепле.
Гляну на тебе – й боляче
в грудях у мене терпне.

Мені так набридли ці тропіки
і ці міражі пустельні..
Від твоїх поглядів – опіки.
Без них я помру, напевне.

Впала на місто знову
мережана осені хустка.
Без тебе тьмяніє золото,
і світ цей великий – пуста.

Дивлюся, немов востаннє
на рідну до болю постать.
... Якби не твоє мовчання,
усе було б дуже просто.

Моя прапрабаба
була молодою і довгоногою.
В неї була руса коса і дивні
відьомські очі.
Вона вишивала не нитками –
смутком горіховим,
Любила барвінок і дикий
безмежний степ.
Вона дивувалась, коли у блакитну
криницю
падали червоні розпечені зорі
і йшла їх збирать.
А ще прабаба кохала, чекала і мріяла.
І хотіла бути щасливою, й не любила
жорстоких, бездушних людей.
Вона вечорами просила Пресвяту Богородицю,
щоб колись народилась праправнучка
Юлія – я.

Не можу загасити цей вогонь...
Вже день новий спалахує і гине,
І сонячне непрохане проміння,
Мов сивина, вплітається до скронь.

Димляться дні, мов відблиски пожеж,
Хвилини тліють – полохлива зграю...
Я у вогні самотності згораю...

Ось дівчинка – в беретику й плащі...
Я так собі подумала – це Осінь.
Під парасолькою тумани і дощі
вона щодня у дім мені приносить.

Я з нею розмовляю, каву п'ю.
Я з нею зовсім – зовсім не самотня.
Із думкою, що я тебе люблю
блукаю серед звихреного жовтня.

16

Вона вже йде. Її тонкі сліди
Цей перший снігховає і притрусить.
Іще хвилина – й зникне назавжди.
А я тоді до тебе повернуся.

Серпнева ніч – холодна й боязка
ввійшла в мою пусту й німу кімнату.
Тремтить твоя упевнена рука,
і вперше я не знаю, що сказати.

Слова... Слова... осінній листопад.
Я вже не знаю, де це я і хто я.
Морозом пахне стиглий виноград,
як пахне лісом ялицева хвоя.

А літо бабине все небо заснує,
і за вікном моїм схолоне спека.
... Як добре знати те, що ти десь є.
Що ти так близько. Що ти так далеко...

*«... се діло довге, як осіння казка.
Зате скінчиться справжньою весною!»
Леся Українка*

Я не вірю в цей дощ самотній,
Я не чую тебе, тривого...
Зараз листя відверто – жовте,
Зараз вітер такий швидконогий...
Зараз дні – як ледачі хмари –
Ледве сунуть в життєвий простір.
Це лиш чари, осінні чари,
Це лиш гості, хвилинні гості...
Буде рік так чи довгі роки,
Та колись, в один день звичайний
Серед тиші сліпої, жорсткої
Я почую твій голос печальний.
... Не повірю, що знов щаслива,
Скину смуток, забуду втому.
Зараз осінь – похмура сива...
Але справжня весна потому!..

Цей дощ вже пахне осінню, і ти
пірнаєш в неї, наче в море синє.
Там все не так, там ти – такий осінній,
там вже палають полум'ям мости...

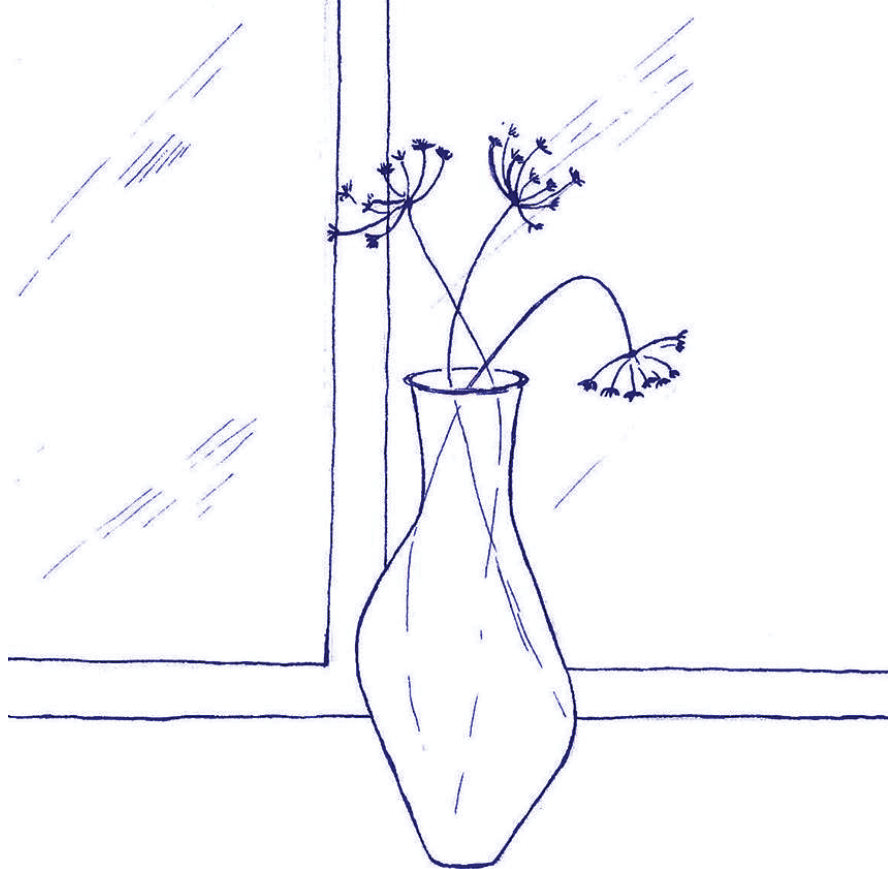
А я ще тут, де погляди й побачення,
і срібні ниті дощових пригод.
... Я навіть попрошу в тебе пробачення,
та так швидко в осінь не відходь!

Твоїх очей я так давно не бачила.
А зранку сніг ішов, бо вже зима.
Минулося. Забулося. Пробачила.
Твоя душа – осіння ніч німа.
Промінчик місяця – казкова
диво-ниточка,
а зорі – наче справжня бірюза.
Сніжинка на долоні – біла квіточка.
Ти глянеш – і сльоза вона... Сльоза...

І лине ця мелодія в світі...
Цвітуть і опадають білі квіти.
Вже я – не я, і ти – уже не ти.
О, як мені цього не розуміти.

Це найпечальніше, найтонше з голосінь –
Мелодія, що лине в невідомість.
... Твоїх очей безмежна мила синь
Тепер звучить, як нецікава повість.

О сум очей твоїх...
Дорога жалю, дорога в безвість,
в невідомий край...
Скажу одне-однісіньке «прощаю» ...
Нехай почується тобі – «прощай».

Я квіти ці поставлю на вікно,
Нехай подивляться, як ти проходиш містом,
Нехай згадають диво те колишнє –
Твій голос, що я чула так давно.

Нехай побачать цей байдужий погляд,
Хай не повірять кинутим словам.
В кімнаті я, і сум, і квіти – поряд.
А ти окремо. Ти, нещасний, сам

Ця зима так схожа на осінь,
На ту осінь, де бабине літо
Пролітало, як білі ночі
Над полярним припишклим містом.

На ту осінь, де жовте листя
Опадало тобі під ноги.
Листопад у зимовому місті
Позаплутував всі дороги.

Ця зима так на осінь схожа,
Ту, де сміх твій завмер і зникнув.
Повернути – не хочу, не можу...
Чи без тебе – осіннього звикну?

Навіщо день такий прозорий, мов душа,
І довго-довго хилиться за обрій?
Стихати, замовкати не поспіша.
Цей день, як ти. В очах його акорди

Сумної ніжності, кохання і жалю.
О, мій єдиний в цьому світі злому!
Цей день, як ти. Я так його люблю!
І не віддам, напевно вже нікому...

Ходжу сама – сердита і сумна.
Сама на себе злюся – сльози зникли.
Тобі, як дівчина, всміхається весна.
Я це приймаю, як зухвалий виклик.

Ну а мені в весні подітись де?
Вона зі мною стримана і строга.
... Від тебе сто доріг у світ веде,
А ось до тебе... як знайти дорогу?

А ти мовчиш. Не кажеш: «Ти моя...»
Мій біль ховається в долонях неба сонного.
Блакитним смутком вечір догора
І ніч, самотня ніч Різдва Христового.

І знову, знову, знову зустрічать
Холодний ранок снігом сміху срібного,
Й рукою доторкатись до плеча –
Нервового чужого, непотрібного...

Залило ніби жовтою фарбою
Древнє місто і вигляд з вікна.
Це усе називається зрадою...
А хто винен? Я знаю – вона.

Це вона праслов'янською вродою
У полон тебе вмить узяла,
І нещиро-замріяним поглядом
За собою кудись повела.

У житті ти приніс лише сум мені...
Пісня вітру холодна й нудна.
...А ти йдеш із такою красунею...
Осінь звуть її. Зрада вона.

Я принесу тобі в долонях
перший дощ.
Як жаль, що ти далеко
й не побачиш,
як за тобою сіре небо плаче,
Як падає на вії перший дощ.
Я принесу тобі весняний перший грім,
І жаль мені, що ти вже не почувеш,
Як за тобою за одним сумує
Печаль по шибі, наче голос твій.
Тобі в долонях принесу
весь світ...
Як жаль, що ти не хочеш
зрозуміти,
Що можна раз, лиш раз в житті
любити...

Замість тебе мене покохає
Вітерець незрадливий, весняний.
Він сумує за мною, я знаю –
За моїми очима й словами.
Він пригадує нашу розмову, –
Тихий присмерк, схвильовані тіні,
За руками сумує моїми,
І за тим, що сказати не сміє...
За коханням, яке ти не бачиш,
За сльозою – крижинкою в літі.
Замість мене цей дощик заплаче...
... Де побачить тебе? Як зустріти?

Я вдячна тобі, що ти є.
Що просто живеш на світі.
Від цього лиш б'ється моє
серце, тобою зігрите.

О, ти ще не знаєш і сам,
порушивши всі канони –
весь світ я тобі віддам:
краплинки дощу на долонях,

і сонце палке в небесах,
і зоряні сині орбіти...
А ти вже вирішуй сам,
де ці подарунки подіти...

Доньці:
Я люблю найдужче,
і найбільш за всіх на світі.
Це для тебе небо квітне,
Це для тебе сонце світить.

...Скоро зміниться на весну,
Ніч зимова покоротша.
Лиш для тебе – стукіт серця,
Найрідніша, найдорожча!

Які слова мені ти говорив!
І як я вірила тобі, о Боже...
Вже наближається пора холодних злив,
Що зветься осінню – примхлива і тривожна.

І ночі будуть вже не ті, не ті,
Де ми удвох, і лише стогнуть авта.
...Ти подорожнім був в моїм житті,
А серпень плаче за вікном, що це неправда...

Це не весна, але вже й не зима –
перерва між порами року.
Голі дерева, волога земля –
як мені все осточортіло.

Мов після наркозу в кімнаті німій
Поволі приходжу до тями.
Ні, це не кінець. Все одно будеш мій –
Перерва між почуттями!

Подалі із цього міста.
Подалі, подалі від тебе.
...розсипались зорі намистом
В травневому синьому небі.

А ти усміхнешся – «колишнє»...
(Тепер ти це так називаєш)
Десь інша, десь мила і ніжна
Долоні твої зігріває.

А я не знайду собі місця.
Блукаю нічними проспектами.
Подалі із цього міста,
Де серце від спогадів терпне...

«Тепер я знатиму усі твої думки,» –
сказав, й допив вино з мого бокалу.
... Десь бився дощ у двері і шибки,
до ранку залишалось часу мало.

...Стрибала білка в плетиві гілок,
гойдався ліс, неначе човен срібний.
Вгадай найпотаємнішу з думок
і повернись! Ти так мені потрібний!

Я просто все наміряла собі...
А ти проходиш повз. Ідеш – не глянеш.
Дощі осінні сіро-голубі
шліфують моїх вікон сизий глянець.

Скажи, щоб стало легше, просто «ні».
І усміхнися ввічливо і стримано.
...Якби ти знав, як холодно мені
Без тебе. Не мого...
...Мого єдиного.

І вечір оранжевий, як кавун,
І ніч, як достигла вишня –
Усе це було. Невже ти забув,
І все так безглуздо вийшло?

Тепер ніч вся в інеї, наче слива,
Світанок – як яблуко мерзле.
...З тобою була я така щаслива...
Без тебе я зникла. Щезла.

Такий сліпучий сніг – і серед березня.
Минають куці вечори і дні.
Думки про тебе обережно-бережно
Ховаю в серці десь на самім дні.

Летить у вирій погляди сполохані.
О, як байдужою пройти зуміть?
Сніг навесні і ти – такі непрохані...
Хоч раз не подивися. Не поміть...

Тулилась зірка так до шибки злякано,
Все виглядала, коли ніч закінчиться.
Твої уста гарячі пахли м'ятою,
В твоїх очах світився профіль місяця...

...Світанок вештався під заспаними хмарами,
Зима писала кригою по шубці.
О, з ким ти зараз, дивовижне марево,
Що може лиш продовжуватись й снитись...

Я боюся тебе. Обминаю.
Намагаюсь тебе не помітити.
І сама я, їй – Богу, не знаю,
Де беруться такі епітети.

Ти високий, вродливий, ти ввічливий,
Ти стрункий, ти засмаглий і дужий.
Навіть часом впадаю у відчай я:
Ну чому ти до мене байдужий?

42

Я, напевне, ніколи не знатиму
(і нікому цього не збагнути) –
Ну чому повз мою симпатію
Пролягають твої маршрути?

Нам, як завжди, заважає скло –
ця німа й холодна декорація.
Роль тобою вивчена давно:
«добрий день», «як справи?» й «до побачення».

...Це не може бути просто сном.
Знову небо хмарами затьмарило.
Я коло вікна. Ти за вікном.
Сніг. Зима. І все йде за сценарієм.

Під парасолями дерев мене
Помітив дощ, що брів похмурих містом.
Одна. Сама. Ні, ще осінні листя
Наздоганяє – не наздожене.

О, як ця осінь стала поміж нами...
Лишається лише тобою марить.
А дощ іде, і, як останній старець,
Вже тягне руку за моїми снами.

Це було минулої весни,
А ти й досі ще приходиш в сни.
Хоч при зустрічі байдуже глянеш, і
Усміхнешся сонцю й весні.

Ех, якби ж ти переплутав час,
І подумав, що це та весна.
Все б змінилось, і ти б став колишнім –
Пристрасним, єдиним, вірним, ніжним...

Я просто згадую... Ні дат, ані імен –
В кімнаті сиво.
Я просто згадую єдиного, тебе
В цю зливу.
О, скільки смутку стріла я в житті...
А щастя скільки!
Стихає дощ, ця літня заметіль, –
Навіки...

Пам'ятаю – зима була.
Стугоніла, ревла завія.
Ти і я. І люблю в снігах.
І сніжинка у тебе на вії.

«Обніми, пригорни, зігрій», –
Я не в силі тобі сказати.
Стоїмо ми, немов чужі,
Видно, Божий це дар – кохати.

Чую й зараз твої слова,
Тільки де ж мені взяти віри?
Пам'ятаю – зима була.
І сніжинки у тебе на вії.

Я холонула у обіймах,
Була ніч темнолика й зоряна.
Ну і як же було не вірить,
Коли очі були прозорі,

Коли руки були гарячі...
...Спало місто, тишею скуте.
А сьогодні я плачу, плачу,
Що не можу тебе забути...

З М І С Т

ВІРШІ-ПЕРВОЦВІТИ

Василь Пахаренко.....	4
«Я кохаю тебе. А ти...?».....	6
«І знову не сталося чуда...».....	8
«В ніч на Миколая...».....	9
«Я знаю, що тебе тут не зустріну...».....	10
«Якби на те воля була моя...».....	11
«Впала на місто знову...».....	12
«Моя прабаба була...».....	14
«Не можу загасити цей вогонь...».....	15
«Ось дівчинка – в беретику й плащі...».....	16
«Серпнева ніч – холодна й боязка...».....	17
«Я не вірю в цей дощ самотній...».....	18
«Цей дощ вже пахне осінню...».....	19
«Твоїх очей я так давно не бачила...».....	20
«І лине ця мелодія в світі...».....	21
«Я квіти ці поставлю на вікно...».....	23
«Ця зима так схожа на осінь...».....	24
«Навіщо день такий прозорий...».....	25
«Ходжу сама – сердита і сумна...».....	26
«А ти мовчиш...».....	27

«Залило ніби жовтою фарбою...».....	28
«Я принесу тобі в долонях...».....	29
«Замість тебе мене покохає...».....	31
«Я вдячна тобі, що ти є...».....	32
«Доньці».....	33
«Які слова мені ти говорив!..».....	34
«Це не весна, але вже й не зима...».....	35
«Подалі із цього міста...».....	36
«Тепер я знатиму усі твої думки...».....	37
«Я просто все наміряла собі...».....	38
«І вечір оранжевий, як кавун...».....	39
«Такий сліпучий сніг – і серед березня...».....	40
«Тулилась зірка так до шибки злякано...».....	41
«Я боюся тебе...».....	42
«Нам, як завжди, заважає скло...».....	43
«Під парасолями дерев мене...».....	45
«Це було минулої весни...».....	46
«Я просто згадую...».....	47
«Пам'ятаю – зима була...».....	48
«Я холонула у обіймах...».....	49

Літературно-художнє видання

Юлія Крапива

ПОЕЗІЇ

Макетування і верстка *Наталія Степанок*
Художнє оформлення *Оксана Четверик*

Підп. до друку 17.06.2016.
Формат 70х100/32
Гарнітура Segoe UI, BannikovaC
Умовн. друк. арк. 2,6.

Видавництво «БРАМА-УКРАЇНА»
Свідоцтво про внесення
до Державного реєстру видавців
Серія ДК №1996 від 28.10.2004.

Україна, 18000, м. Черкаси, вул. Слави, 1, к. 24
Тел.: 067- 470-13-14
E-mail: book_brama@ukr.net

